قد وقف هذه النسخة الجليلة سلطاننا الأعظم والخاقان المعظم مالك البرين والبحرين
خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان الغازي محمود
خان وقفاً صحيحاً شرعياً لمن طالع وتبصر واعتبر
أجزل الله تعالى ثوابه ... حرره الفقير أحمد
شيخ زاده المفتش بأوقاف
الحرمين الشريفين
غفر لهما

بنام خالق وحی و توانا
قدیم و قادر و بینا و دانا

ثنا و حمد و شکر بی نهایه
سپاس و منت بی حد و غایه

اکا کم دار ایدوب بو کایناتی
ویردی هم جانی هم حیاتی

بو غیبکن اول دردی وار اولدی عالم
هم اندی قدرتیله خاکی آدم

آنک نسلندن اندی انبیایی
خصوصا کم حبیبی مصطفایی

صلاتیله سلام اول شاهه دایم
کانکه دین اسلام اولدی قایم

دخی اصحاب و آلینه که بونلر
آنک شرعینه اولدیلر مسخر

بس اندن صکره بیل مرحوم و مغفور
خدایی اول کمالاتیله مشهور

که والد در بو محتاج و گدایه
اولا روحینه رحمت بی نهایه

دخی معصوم ایکن جهانیله مرحوم
اوقندی لغتلر بیا که منظوم

اوقودم اول نسخه جامی
معطر اولدی انکله جان مسامی

دخی منظوم اوقندی جوق لغاتی
ایچوردی طبعمه آب حیاتی

سنور رسمه اولدم لغت علمنده ماهر
لغتنکم بلمسم اولیدی نادر

کدا ده سال اولدقده خرابی
ایدوب رحلت قودی دار فنایی

بکا کاولدی لغت علمی مسخر

نه بیلمسم اولدی میسر

خصوصا عالم ربانی که سلطان
جلال الدین دیمشدر مغز قرآن

کتاب مثنوی کیم قوت جاندر
ضیای نور چشم عاشقاندر

بکا کشف اولدی تعلیم استاد
انکله ایدیدم عاشقه ارشاد

یقین بلدیکه بر نورسته معصوم
لغتلر اوقویه وزنیله منظوم

اکا مر علم اولور البته آسان
اولور عالمده بر مرد سخندان

خدا شاد ایلیه روحن جانک

ویره جنتده اعلاسن مقامک

کتوردی نظمه بونجه در مکنون
سلیس و شوخ و رنکین هم موزون

جهانده یقدی بر شمع منور
سوپیهم حشره دک نقعن کوزلر

جهان بنده بیوردی فخر عالم
بو معنایی که اولدر خیر آدم

کم اولادایما خیر الله ساعی　　　ایده لر خلق آندن انتفاعی

دله دمکم یازم بر خوشیجه نامه　　　نظره اوله اول تحفه مه

که بوندن داخی اوله چوق فواید　　　نیجه نفع ایده لر اندن زواید

شکردن کونه کونه بشمه حلوا

اولور بر ذوق هر بر نده تنها

مزین اوله بر محبوب زیبا　　　کیوب انواع الوانیله دیبا

ویرر هر رنک اکابردرلو زینت　　　کلور عشاقه درلو درلو حالت

ندکلو وارسه انده جواهر　　　کتوردم بونده الا کاول نادر

قودم انلاری کاستعمالی یوقدر　　　که اوله مولویلر اکه راغب

کتوردم مثنویدن چوق غرایب　　　ولی اولماین انده بونده جو قدر

اولن نیجه آنده واردر بونده اما

دخی واربونده نیجه نیجه رعنا

یوقدر انده داخی قطعه اولدقجه آخر　　　کتوردم بحرنی انجنده بر بر

تمام اولدقجه هر بر قطعه موزون　　　یزردم انده بر بیت همایون

که اولا فارسی بر مصرعی هم　　　بری ترکی اولانه بیش ونه کم

که

که ترکی فارسیه اوله مقابل　　　بلورا هلی کا ولور بونظم مشکل

بورسمه ایلدم اول بینی ترتیب　　　که بیله مبتدی احوال ترکیب

جو الطاف خدا کوستردی اتمام　　　ددم بن داخی تحفه شاهدی نام

کدایم شاهدی مولوییم

دیار مثنوده مغلوبیم

بحمد الله که مرد معنوییم　　　که غواص بحار مثنوییم

مرادم بو که بو تحفه اوله مشهور　　　بو اوزانیله اطفال اوله مسرور

ایده لر فرسله اوزانی حاصل　　　اولالر علم مولانایه قابل

زهی عزت زهی دولت سعادت　　　آنک کانده اوله بو علمه لیاقت

ولیکن قورقرم برجاهل دون　　　که آنک اولمه کز طبعی موزون

ایده مزوزنله تقطیعی تفهیم

ایده جهلیله هر معصومه تعلیم

رکیک اوکراده بوموزون کتابی　　　خراب ایده او طبع مستطابی

یقین بلکل که براو غلانجق اول　　　اوقویه شعری ناموزون ومهمل

اولور طبعی رکیک وسست ومغبون　　　قلور محروم اولمزداخی موزون

مگر بر حاذق و استاد کامل آنی جهد یله ایده وزنه قابل

گلور وزنه ولی بولمز سلاست قلور طبعنده البت بر رکاکت

قوسک اگر یله بر تازه نهالی بوینه طوغرلوری اگله مثالی

نه بیکی بردغه گم اوله اول خاک قوباسن بولی یوموق ایده بی باک

خدا قهر ایلسون اول جاهلی کم اوقودر نظمی کز اولوب معلم

اکا کم اولمدی منظوم مقدور جو تعلیم ایتمک استر باری منثور

خراب ایتمه در بو تحفه حسامی نجه کج طبع و ناموزون و عامی

بنم بو تحفه مي سن صقله یارب شو لردن کا اولمیه طبعی مهذب

نصیب ایتمه بونی ذهن سقیمه نصیب ایت طبع پاک و مستقیمه

مفاعیلن مفاعیلن فعولن دورسن جان بدر علمه دون و گون

کم اته شاهدی خیر له یاد ایکی عالمده یارب ایله دلشاد

القطعة فی بحر المنسرح المکشوف

تنگری بک ادیدر ایزد و یزدان خدای داخی بزرگ اولو یول گوستریجی رهنمای

هم دخی پیغامبر اول کم ویره خدادن خبر بای تو انگر درر یوخسوله دیر گدای

لب طوطی ورخ بکنی چشم گوز روی یوز گر بکه مژگان مژه دست ال ایاغ اولدی پای

کو

کوش قولاق دوش اوموز موی صاچ هوش اوص دود دوتن بود ایدی زود تیز رود چای

کارد بچاق آرد اون دم نه بیکان دیمش نیزه سکوزه گز شش تیر و کمان اوق و یای

خور گنش و بز زمین ژاله چه گوک اسمان نغموره باران دگل ابر بلت ماه آی

گاو اوکوز است قنطر اننک استر دوه اسب ات و ماد یان قصرغ و هیم کره طای

فایده سز بر عبث سنیه بیهوده دی هم دخی بیهوده سوز سویلیجی ژاژ خای

ناقره و طنبور دجنگله ستارباب اتلغ و بربط قوبز دمرو دک دف نای

بو سوزی از بر ایت گوکلک اچ با صفا این سخنم یاد کن زنگ دلت مزدای

مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

کم بو کتابی اوقور علم اولور اکه قولای

القطعة فی بحر سریع المطوی

کیت برو و سویله بگو گل بیا ازجه بدن چون نسته نیچون چرا

ایچ طونه شلوار دی بک استین گوگلک پیراهن و قفتان قبا

نغز دگل گوگجک بیننی به مغز جغد دوزغ غوک درر قورباغا

اولدی در بچه بزجه در قبو گوشه بوجق اوره میان اوسرا

خویش خصم قوم و قبیله تبار باده دی بیگانه بلش اشنا

اکر به کدی ناوه سنب فاروش | اولدی بر ستاره ده در ثنبا
تکله فق ودام طوزق نام آد | شامله بام اخشم وطلک جنک درا
طوز نمک واتمک وات نان وکونش | ماست یوغرت بوزجه آتی ماستبا
بغدیه کندم دی وارزن طره و | اربه وبوکرلجه جو ولوبیا
آرغه دی کاریز اولق ناوه دان | داخی دکرمن ندر ر آسیا
همچو توکس جی نماید مرا | سنجلین کمسه کورنمز بکا

مفتعلن مفتعلن فاعلن

ای شه خوبان جهان مرحبا

القطعة فی بحر المجتث المخبون المقصود

آجی کشاده وبیشانی الن ابرو قاش | دخی برادر وهمراه قرداش ویولداش
صمانلو بالچقه کهکل کرج کچ وقم ریک | سفال صقسید خشت زر وسنک کربیج وطاش
صو آب وخاک در طبرق آتش اود یل باد | هم آتنک کوزیشید زخشک وتر قوروبله یاش
خریدن المق وصتمق فروختن بحرال | دی سود آصیه کالا اندر متاع وقماش
بریشمق آشتی آمیختن فرشتمقدر | یوکسه نه رام صواش جنک در دخی پرخاش
اکنجی برزکر وکشت اکن کشیا رطس | بکار اک بدرو بج بکوب بج جاش

او

اوقو دورش کجه کوندز صغر لین اولمه | بخوان بکوش شب وروز همچو کاو مباش

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات

سنکله اوله ایدم کشکه یا نو بودم کاش

القطعة فی بحر المتقارب المثمن المقصور

زغن چیلق اولدی وقرتال دال | کبوتر کوکرجن قنت بر وبال
ستاره واختر دکل یلدز زه | دی هرو هسته اولکر بکی ای هلال
هلالمه نو د نور بار سبی | صمان اوغرسی کهکشان عابه شال
بولک صاج اورلی وصرفوغ دبک | دی کیسو مرغول وقر خال وخال
دی اوغلنجغه کودک وکیک کرز | جواند ربکنب بوراوغل پیرزال
بونامش نه فرتوت وقرغل دوموی | فری بیر وزن ای وبل ماه وسال
اربه دی زنبور وکبند وقوات | شکوفه چچک انکبین اولدی بال
سخن دارم از در بازمین ستان | سوزم وار ایو انجدن بنده ناال

فعولن فعولن فعولن فعولن

کد به جمال وقلبه کمال

القطعة فی بحر الرجز المثمن السالم اجزاوه

دیرلر سبجو به باده ومل هم پیاله جام | قرنوق کنیزک وقوله دی بنده هم غلام

کنجشک سرچه صرچه در آلکنه مسم   سرچه طپنه یعنی بلغو خنبه بیام
برنهد درگلمدرک اقیاردر بولر   قیراک ترکی زین ابراولدی اویان لگام
شمه ونبغ دی قلیچه دشنه خنجر   کیمخت صغری قینه غلاف ایدوهم نیام
کفلیز کبچه تابه طغن جو لمکه دی دبک   جوشید وبخت قیندی ولبد جبک خام
طم بام بورج وام وکش وام مراد کام   هم کام دراردم دخی دیرلردماغه کام
ای دستگیر دامنت ازدست کی هلم   ای ال طوتوجی اتکک الدن قچن قویام

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات

علم اوکرن کسی بولسر دربوجه مقام

القطعة فی بحر المضارع الاخرب المکفوف

قارن شکم نافه کوبک بلدر میان قوسق کچم   داخی رنجید اندرالک سینه کوکس دراجی بر
مرغاب چرغ اوردک جغر تیزی کند یعنی قفر   آهن دمور درمس بقر کومش نه سیم التون نه زر
ارز برقالی روی توج آسان کلکز دشوار کوج   ارکج نهار وکبش قوج دنبی وارکک ماده نر
کاز هقعه کزلوش کاندر جماع اوپوش کس   خوی کرده یعنی درلمس عورت زن وشوهر ار
خم کوبدر دستی سبو انسواوه این هبوبرو   اوک ارداساغه بو فرو بیش وپس وزبروز بر
بوجک اوده دامنت کذار ارقم فنی بستم بجار   بونده کتور اینجا بیار انده ایلت انجا ببر

او

اوتورمه بلمزلرله فج کندوکی قورتزای اوغل   منش نهادانان کریز خود راها کن ای پسر

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

حقا که نادان کهی صحبتی نارجواتهمدن بتر

القطعة فی بحر الهزج المسدس الاخرب المقبوض

چشمه بکار اولدی کوزه بردق   السنه مجوی جوی ارمق
انداختن وفکند فره ن   آتمق دخی آسغه بر قمق
زرد اولدی صرو کبود درکوک   نیل اولدی جود کزینه توقمق
هم سرخ قزل سیلدر سبز   قاره سیه وسپید دراق
لخت اولدی جومق قنبد رسخت   هم ابری درشت نرم یومشق
کف ایه وناخن اولدی طرنق   انکشت سرک اولوبرمق
کالوج کبجسی مشت یومرق   کستی کمید رعربجه ذوزق
همشیب وفراز ابتش یوقری   یوکسک خوبلند لبست الچق
بر مید انکس که شد سراسان   قورلدی اوکمه کاولدی قورقق

مفعول مفاعلن فعولن

علم الحجره درر سعادت انجق

القطعة فی بحر الرمل المثمن المقصوص

میچکد یعنی طمر هم رک طمردی قانه خون … بزه بلمش چوق سماط اراسته لبسیار خوان
باز کونه عکسنه درد اخی کلکونه فکر … درلو درلو کونه کون باشی آشناغه بکون
رسته قورلمش ولیکن بسته بغلودی صیت … موی قل خامه قلمم نامه بتید رجامه طون
کوده تن روده بغرسق لو کرک اوکیکن کرده اشنش … ایکو پهلو یکا سوکنشت یانی اوجه سرون
صوچ کناه وصبح بنفشان صبح بری الینه ینشش … اوربزن قو بریکین بهر اش قوص برآش زنبون
بریکی اوج دورد دبش یک دو سه جار و پنج و ششش … آلتی هفت وهشت ونه ده بیدی سکز طوقز اون
بست سی یکرم اوتوز چل قرق پنجاه اللیدر … شصت و هفتاد التمش و یتمش دررکالنود
داخی هشتاد و نود صد سکسن وطقسان یوز … بیک هزار وصی صنه بشمار ومیکن آزمون
الجر وکل اکلر بیک بوخه قالغل طشره ده … اندرون اکر شناسی ورنه میمان دربرون

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات

حیف اکا کم دام جهل الجنده قالمشدر زبون

القطعة فی بحر الهزج المثمن السالم

بورزیدن اورنمک درنوردیدن دررمک … زمین راخوک برکندن ندر یری طوکزدرمک
زبودن قیمغه دیرلر نمودن یعنی کوسترمک … زدودن پاسدن آچمق دربسودن دخی سورمک

خرامیدن خراشیدن صلنمق طرملامقدر … صورمق اولدی وامیدن دمیدن بغچلق اوفورمک
غزیدن اولدی سرنمک بکر دیدن دررد ونمک … کزیدن ندر اصرمق داخی سک لایدن ایت اوررمک
رهن ایب نافتن بوکمک بوکم یافتن بولمق … رسیدن ارمک درمک بچیدن بافتن اورمک
یلک تغف سوختن یاتمق درزیودوختن دکمک … خمیدن روفتن یعنی الکلمک داخی سوپرمک
اولور انکاشتن افراشتن سنرمک وقالدرمق … دخی برداشتن بنداشتن صنماق وکوترمک
طپیدن ندر طلابیمق دمیدن سبزه اوربرمک … رمانیدن ندر اورکتمک رسانیدن ندر ایرکورمک
چه باشد سرد نزاریخ زمردم خویشتن دیدن … نولاصو وغرق بوزدن آدمدن کندزن کورمک

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

کرکدر کندزن بلمزلره کندو بی بلدرمک

القطعة فی بحر الوافر المثمن السالم

سده شیرو نود دیمه قیمغه فلمه زاغ هم اغز دهان … سیره کلا بله نورده دیله سکره دیله زبان
اولوخانه کی دخی کی فنجن فنه دیه دکل قمنه دینی … سبجه دیمی سکره دیبی الکه دیمه سنک استخوان
کره باغی مسکه وبانعک آدی نهصره درلو بهره در … اوده زنبره دیه قوق ونوق برابدان برکی ماکیان
اوکی کوف وبط قاز وفاخته اوکیک کلازه چو صقسقن … قوشه مرغ دیبجه یوریدر یوه لانه ودخی اشیان
شوکجو جکه اوکاوله یا بجون اکا کازه دیمس قمله اوله اول … دی اکانین اوه خانه دی درکه ستون اننک استان

سکه یکرک اول که قول اولسن بن او کوسنه قوبونی   بو بهنر انکه رهی شوی به بزرکت دین بهل این دان

متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن

کجو جکدن اول کادب اوکر نه بیوب عزیز اوله نی کمان

القطعة فی بحر الکامل المثمن السالم

تکرک طلو و یخچه دخی دی برف قره دیمه دمه   دی مس قویون قوزو به بره چوبانه شبان سروبه

دی غله تحل بیوند رغه دی یونج و بیابه بید و   او کندره غاو ننک و صبان اوقنه دی بس و زوکه

کوزل کش دکش نه قولتق ابجی بکش جک و جکه یعنی   دی ابلهه کول و شید دلو دی کیج اوبا فلیوه

سن اتا جانی ادب بولنه یوری کاو که سن برر   تو جان بد ریراه ادب برو که شوی سره

مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن

حرامی بمه بلانی دیمه دی عبس و غمه ننکد بوده

القطعة فی بحر الاضرب الملفوف المحذوف

دی جوریه بیرامن و آقلیمه دی کشور   دمور جبه تو بمجیه آهنکر و زرکر

درخور ندرر لایق و بسم داخی سزا   ارام دولتمک بزک آرایش و زیور

یار زیدر رهیز دو داخی برا شور   حی زبید و ماند قلمی مانده بکذر

دندان دش ارشدر بلک و تار ارشدر   بو دار غنجه بشم بوکه دی قالیه بستر

رهبر قولوز بریمش واو بجی بهرو   بیکار صوش صورتنه دی چهره و پیکر

یو قسه لغه بالا بره و بالا بوی دخوی   ایلر لکه دی بهتر و کبر لکه بتر

میداد بهمن و بیردی بکا عدلدر داد   دادار دکل عادله دی قرد شه دادار

ملک ایتی خداوند و خدیو دبستا   بردیه فرا وش قول دخی دیرلر قوله جاکر

هم اولدی سپهدار و سپهبد جری باش   دارا اولو سلطانه دی حکم ایدجی داور

مریخه دی بهرام و زحل دردخی کیوان   کون تبدوغی بیر باختر و طوغدوغی خاور

کوجلو یه توانا ددلر لیک بهادر   آلب اولدی و نبو اولدی دلیر اولدی دلاور

نشاسته یه دی لوچه دخی لوک السنزه بی   لنک آغسغه دی دلسنزه لال ایدو صغر کر

قیز امیغه سه خیزه دی ذربیه درر   دنبل جبین ارزخ سکل ارمرد ایوز کر

بیرو ز ظفر اونکولک اولدی سکالش   باد اش کیتی کتین و دشمک دخی کیفر

بو بیرق طوت و کیر بوله و طوغری یوری   فرمان برو در شوبره و راست روایدر

مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

علمه عمل ایت تا بوله سن جنت و کوثر

القطعة فی بحر الهزج المثمن الاخرب صدره و ابتداه

هم پایه دی نابستان دی کولکیه هم سایه   هم داخی زمستان قیش دی و توسه همیایه

هم باز بجه ار اولدی باپیز کوزه دیرلر / اپتی و صووق دخی کبر مایه و سرمایه

اولکم اوله اصلی آری اول پاک نژاد اولدی / اولکم اولسه اصلی الجق اول اولدی فرومایه

آماده یرقلنمش پرداخته دوزلمش / نازلنمق و دوزنمک نازیدن و پیرایه

ماهی بلق اولدی مار ایلان و قرنجه مور / عقرب بله چیپن آدی کژدم دور و صد پایه

امروز که اندوزی فردا همیان آید / بوکون که قزانورسن یارن کلور اورتایه

مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

یوق دراکی عالمده ایلک کبی سرمایه

القطعة فی بحر الکامل المثمن الاقطف

قوقیمه دیرلر کندیده کنده / گسسته اوزلمش قوبمیه آکنده

فرخنده فرخ قوتلو و خرم / شاد اغلمق کلمک گریه و خنده

بل افریننده یارادیجی / رزق ویریجیدر روزی دهنده

هم بلبجیه پوینده دیرلر / سکردیجیه دیرلر دونده

هم چلکجی هم دابه لبجی / اولدی کشنده داخی کشنده

خود راستو دن کندو بنی او کچمک / لاف اورجیدر هم کبر زننده

هرچه بخواهی روخواه در تو / هر نه دلرسنک وار استنده

مستفعلاتن مستفعلاتن

کسن دن اولمه غافل ایکنده

القطعة فی بحر الکامل الاقطف

ندر اصطره سره قز مقدرر سره دن / بلکو فسان فسانه مثل و قصر سمردن

ددی دکمک نساندن دخی صمجمعه قساندن / دخی صقمغه فسردن دخی طوکمغه فسردن

نعل اولدی قوللتق اغنه بوجغینه لنج دیرلر / بوجغه دی کنج لیکن اوته قدر نشیمن

دیمش اوتلغه چراکاه دخی اوتلو به علفزار / اوته دی کیاه اورق داس ندر نو اورکن

ستم اولدی چارق آدی ایشم اولدی راتین / قره اوه دیدی خیمه که قلیق نه اوله کرزن

بهمه توینکوی کش بتو بند انیک از من / قمو یه سن ایلک ایله سکا دکن استنه بندن

متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن

یر منزله یار اولمه ایولردن ایلک اوکرن

القطعة فی الهزج الرجز المثمن المطوی

بنجشن اولدی الملک هم دخی مانیو درالک / هم دخی آتشو کل سرخ اولدی کبوس اولدی کبک

خواهر قز فرزند دی مادر انا اته پدر / آدمه مردم دی ولی مردم چشم اولدی ببک

سینه و سینه مدر او دل هم دخی خاکستر کل / آذر او دانکشت کومر اخکر کوز یعنی زابک

زنده دری زنده بمالو طوته دی دادم خنی / سنجتین جرم کون و پوست دری خواب دلک

بوزانه دی چنک و سمند اولدی قولا اولدی جمش — سر کش دوسکک بلک نرم رواولکا وله دولک

چند شتابی بکنه این روشت تابکجا — نیجه ایورسن نزغه بوکدسک قنده یدک

مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

هرنه صنورسک انکه مب لنکه کلنه کرک

القطعة فی بحر المنسرح المطوی المحذوف

دبذره هواردی هم دخی یکسان — کس برابر قصح اورسه دی سندان

تیشه کسر در چکجدر دخی بچاک — دوربه دی چوب ای هم اکه سوهان

طغ دبسینه دی شنخ کر یوه بلک دره — کوه بنجس کوه طغ اور کج کوهان

اولدی طمان الدرم بز مله بخنو — شبنم جه مه طمان عرش کیزمان

هم دخی رخشنده در الدر بنجی — هم دخی تابندر داخی درخشان

معنده درياب خوش اکلدمکدر — هم زه وزاد دول ددوش یون یوش

بکلم چین صار بیچ خسم شد اکلدی — اکری کزوبوزجور روی بکبردان

بکذرکج بنی وایج بجورباشام — قونق الن میزبان قونغه دی مهمان

قیش اوی کاشانه درکاخدر کونک — جردغه ورواره دی هم داخی ایوان

میوه همیش میوه طول خه بزه قاون — بانله تاوه وریم هم اوله ناوان

مونسه دی عمکسار درددشه همدرد — دم نفس و همدم اش صوکه دی بابان

غرفه رکوارقه بیت در بیل میان — اب روان دی اقر صویه روان جان

منی بن وتین من و کسیکه درر صانع — اولجکه پیمانه دی عهده دی پیمان

اولدی کران وسبک اغر وییننی — دخی قزقزکران هم اوجز ارزان

صورر سک صولجان نه اوله جوکان — یودلنی طوبجغز کویک غلطان

ژاله صوده بینلن تلغوغه دیرلر — هم دخی داغه جغه دیدلر انبان

مهرکنش داخی بیل مهر و مهجاره — ساوی وبورندرق دوه جی شتربان

کی دخی کیدر ربوش داخی بوشان — نیفه درایج طولن نفاسیه یاقه کریبان

قاموی نسلبچی صقلبجیدر — باهمه پروردکار هست نکهبان

مفتعلن فاعلات مفتعلن فاع

یار اوله دایم سکا همت مردان

القطعة فی بحر المضارع المثمن الاخرب

بالجوق کل امک الجی هم قلجق اولدی آت — مینین کلنک و کورک باردی داخی ماه

قیلک بلنک قولاک تنک اولدی هم طار تنک — مانی کتانی ار زنک دی زنک ایس و بیاه

طورنه کلنک در زنک طاغ کیجنی ولی تنک — عار اولدی ختنه سنت منت دمش سپاه

منقد انه در عصفور آتشی و باغ روغن — بریان آشینه کوداب دیرلر خاگینه کا
انجام صوک دشنام سوگمک ستایش اوگمک — دشت اووه درلکن طشت لگن بنکان ذلدی طا
انگور اوزم ارک دراو آلو مرود امرود — سیب آلمه نار انار و کلنار دی کرا
آتماجه باشه آله طوشنجل و طوغن باز — یومه دلوجه طوغن همشب بره برا
اومک سوتمکیله اولدی لیطر ولیکن — هم خار خاردیرلر اوله کوکلده تا
شادی مکن تو باسورانده مبار باسوگ — سادنمه سن دوکونه غصه کتوره با

مفعول فاعلاتن مفعول علاتن

سلطان عالم اولدی قانع اولان بلا

القطعة فی بحر الخفیف المخبون المقصور

ایو خرص و طوکز نه خوک و گراز — سک مکس ایت سنگ دی خره کزاویاز
درسکه وارن بدست قرش — قوله بازو دی هم قولاجه دی باز
سوزن اگنه کزارشن و سوفار — اوق گزیدر دخی دی صندویه کاز
بهمن بصی یوغون ستبر و قصا — کونه و کیرد دکری اوزن نه دراز
دیده گوز کور بین و بق بنکر — بق بسوزاز بسای وایله باز
قچید رناز بانه یورت اتمک — تر کتن زا اولدی هم سکرت بتاز

قالقمق در جهیدن و بازی — اوین و قالقی برجه اوبنه بیار
مردمک ماش و مرجمک منجو — هم فججی مدر صوغن خوبیاز
بیمدر قور قو صیبرد و در بیمار — داخی بیمار جو قدر اندک از
هم کم اکسکدر رفه اوان بول — اولدی خسته سند قانع و حرص از
بیشخور داو تمه فاصله دی خوید — کفه کسمک دی اورتغه انبار
کو کلمز کتدی کلمدی بیننه — دل مارقت و حی نیامد باز
ای کوزل یوزلو بک کل و نازلی — ای شه خوب رو بخند و بناز

فاعلاتن مفاعلن فعلن

ایره مقصوده مرکه صفلیه راز

القطعة فی بحر الهزج

چه نه قوتش نمی باجینه دخی قوجی سنجن جبین — حسود اولدی بد اندیش اوزن کوبرجی خودبین
یوغون زفت تخیله دکل زفت ولی زر — ندر قیر دی تیره بولانق تره آیین
بر ند ابرشیمه دی دیباج ندر اک کزر — کوزل خوب اولدی زیبا ولی نشت اوله چرکین
ندر طانغ ارکی نلک قلم کلک و قورداو زم — مویز اولدی و قوزکوز دخی موردنه مرسین
دی شیر ارصلنه روبه دیلو دلکویه کفتار — دنور سه تلنه هم باس درر یوز کنام این

دخی قونه دی زور دخی بر کیج دور | اراق طاغ اشکی کور دخی کور درسین
کی اولسه طلو اقچه دکل کیسه بر زر | کر اولسه جیق التون دکل کاسه زرین
دکل صلقمه خوشه دخی ازغه توشه | قیق نا نخورش اولدی دکل هکبه یه چین
کوکل نیجه بر الدرسنی سامز و طلو | دلا جند فریبد ترا قربه و شیرین

مفاعیل فعولن مفاعیلن فعولن

دورشس علم و کماله ایده لرسا که تحسین

القطعة فی الرجز المطوی المجنون

شانه طرق بیق برون هم صقل ادی رشیدر | رلته صجقدر دخی برنیش ادی رشیدر
داشنغی دابه باد کندار قیینی زخو کوز پشت | کوسه و صاقلی قبا کوسیح وبلمه رشیدر
قو بیرغه دم دی زیلم اربک نیم برم صرم | صو صنغری بشنی ندرکله کاد میدر
کوز قبغینه بیله دی بر طولودر کدو قیسق | بوس تهی دبانس میر ارنق یعنی هیدر
جبره یکین دی کمنونه زیره و خیره بو | بالی ارنبک جو نوس دردیکنی داخی نیدر
منشلغه دی مرده و خرده کری دو نم کرتز | و بیزه اری و ریزه اوق بک و بزه برقرسندر
رونق فرد خی دکر بالنه تبر و لی بیر | قلقنه دیرلر اوق و یای قوبحق ادی کیدر
طبمغه دی بربهشن و لسلکه دی بر ورس | زامده بار رسا دکل مذهب و دین خو کیدر

انلو سوار و مرتبه بابه بیاده در بیا | ساج انغه بابه دی هم دخی سینخ بشندر
انیست آب خوشکوار آید انکه زنته است | بو در الو سکبجی صوکلاد که صو هیمشدر

مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

علم و کمال و معرفت عارفه اوزکه عیشدر

القطعة فی بحر الرمل المثمن المجنون المحذوف

بو برغه دوزه و جوزه بلیجه نسنه جنز | لوله درنا بیزه دی صوله جیب و بوله بنیز
صمیره یه جبه کرد مثلر دخی سیر کین لیک | سد که بو خه جمین دبرلر و هم داخی کمنز
غنده او رمجکه دی صار و آری منج و ستوه | اونکولک جوسیته اولدی هم اسینز سیز
کارکاه اولدی دکان جنبره امنجه دکل | بابهاف اولدیسه جلها دخی کرباس اولبیز
بیت دی صنعه بیته مستانه دکل | معنسی کفش و درفنک بری بشمق بری بز
قرغیه زاغ دی دام اغ بناغ الک او جی | نید باغ و راغ طاغ و باغله بستان پالیز
بر یورو بشن لوریکم ساکه قبا منده کرک | رو بتی روکه ترا باید در رسنا خیز

فعلاتن فعلاتن فعلات | کور میه هیچ سعادت یوزن اوعلکه کاوله جنز

القطعة فی بحر الهزج الاخرب

تنک حمله و قعر اوزم نکا کیدر ناک | هم رزد داوزم جیبغی برنقدر چاک

ییرق دخی برک دراغ حاصلی بار   کوک بنج ولیک بکسمند دخی کاک
بوغمق خفه کردن اولدی ستره درلکس   جلد اولدی لغتده چابک هم چالاک
هم زرف درک نسکرف اولوکاف و نسکاف   دی یارغه کوجیغر درر داخی هنغاک
یوک بار دخی یول دخی اوج کره سیبار   تاج افسر دکورسنه آج وزاج اولدی زاک
اول کاولدی یوط غری اکانه قورقو   انکه سند نبک ور است اوراجه باک

مفعول مفاعیلن مفاعیلن فاع

دولتلو وکم عیبدن اوزن ایده باک

القطعة فی بحر الطویل المثمن السالم

قریب الدمق اولدی قبیبدن الدنمق   کسی چابلوس اتمک ندر یعنی یلدنمق
کسیندر رجکمک کسندر ارجمق   لغتده بمنکیدن فغو بیب طوطلدنمق
غنودن امز غنمق اویومک نجسیدن   بیابسدن سرخویصید وغی یصیدنمق
بکنمک بسندیدن کزیدن اوزتلامک   سرایندن ارلامق بسرمیدن اوتنمق
جسیندر رلمتمق یمک خوردن واحممک   مزیدن مکیدن هم بغریدن اکرنمق
دی سقنق دلک دلمک دریکیدن الکلنمک   دی فنجا وعلطیدن کزنمک بوالنمق
جبریدندر اوتلامق هم آغشتن اصلامق   سیدن ترزباران یعنی یغمودن اصلنمق

به از جانست این اکفتار اکر میکن باور   بوسوز نکیدر رجاندن اکرابدرسک اینمق

فعولن مفاعیلن فعولن مفاعیلن

کسلی صلولقدندر السی صلویه طنمق

القطعة فی بحر المقتضب المطوی

جام اغاجی کیزه وقین اغجی غوش   اغج دلکن خولدر بوم بیقوش
بر بیراونکی کونه دی دی دونه دبی   دوان اصراغی کیجیه دوش ویزندوش
دونک جامه خواب اولدی عربان بلنجق   درآغوش کن قوج قوجاغ اولدی آغوش
سمک خلمدر داخی بینی بورندر   قفا خیره قولق دبیدر بنا کوش
دی کیر بیه جیزی و میونه کبی   هم اهو کیک طاوسنه هم دخر کوش
یمک خوردنی سیر توق روزه اورجدر   ادک موزه اولدی بیج اولدی پاپوش
اوجوق طوتمه دبوقوساغی برلر   خرد عقلدی اوکی کتمیشه بیهوش
طوقتمقدر آسیب وآشوب اورکی   اورتس رزمدر فاتی غوغاخلالوش
فرشته سروش وادب اولدی فرهنک   دلو یه دیوانه هم داخی مدهوش
صلی دیر دسک دی رماکن دی تن زن   دسک السیم اول هم دی میبانی خاموش
دیاین سکا دبیجکلرسن اشت   بکویم بتو کفتنیها تو بنیوش

فاعلات مفتعلن فاعلات مفتعلن   ایت استاده خدمت صقین اولمغل کوش

القطعة فی بحر الرمل المسدس المحذوف

هم بربدن او جمع وهم داخی او جمع اولدی بهشت   دوزخ اولدی لظا جوادی کشت اولدی اکدی بکشت

انجیل آدی انکلیون نبت بر سنت بته طبیخ   هم بلیه هکبه در رهم کلک اولدی کنشت

سبحه برالتی زلق نجاه اولدی رنج ودر نجح   چرکین وچبل داخی دیمه کشنه جشوک دی زشت

کلیسه درب کاول ازل نه بازدیه   خواهد آمدن ببرست وی نخست بهر جه بنشت

فعولن فعولن فعولن فعولن

طبع وطبیعتی دم دمک نهاد وسرشت

القطعة فی بحر المتقارب المثمن السالم

جاه منصب جاه قوبی راه یول   کاه صامن که دخی کاهو مرول

قین انا زن مادری بل شوی ار   بنیکه وقین آته بیو زن پدر

نول قنر بور نید رفرزند اوغول   کوبکو داماد دراو نیاش مول

خشمکین تبره تبیره درطول   اوغل اوغلیدر نبیره کوبهری بل

دوله در قاصره غه یلکن بادبان   انجکه بستان جلفوین ستان

بال بش دوشاب بکمز خواب دوش   کبک کلک وبت کنک سبش

چکه

١٤

چکه طملیه کفلوا لحمک فخفه   ازبجفو کفک کلاش وهم کره

بوز هم بد فوز اغزا آورد زم   غصه وقیغو نیز بند وهم دزم

طورمق اولدی ایستادن کاستن   اولدی اکسلمک وقالقمق خاستن

هم بر ستو قرلغج سیما بدر
زیوه جکک جس الکت سرخابدر

دیده بان کوزجی طنفدر هم کواه   صیغناجق بیره دی جای پناه

دایه یه تاک دی نادک داخی تیز   دی قجاجق بیره هم جای کریز

تاش دریوزده جغنه هم دال مغول   اوردرز انوردرو توبق هنزول

جشن بیرامدر بستی لالنک در   هم سیچی سیکی وصلق نبک در

قورقلو ایدی کار سهمناک   بالچق الت چکلری صندوغه لاک

بنزغ صونبدی کوزن اولدی صغن   خاک توده اولدی طبه فدن نغین

اولدی آوردن کتورمک ریختن
دوکمک وفجمق درر بکدر بختن

ماخجی بالان انتیدر استلم   عربده درطرنغه دی سنب وسم

اونجودن خورلدمق اولدی نخست   هم تنکسنه درصنق بوتن درست

استمک اسا و سرفه او کسرک | کزلو در پوشیده پوسیده چورک

مهره بونجق مهره درو الازنه | قاوچقمق سوخته آتش زنه

کاسنی کونک یوزرلک سپند | هم ونیزه کونلک و قوش یورنی شند

غلبه انبوه و قصنی انکژد

آودر نخجیر و هم یرتیجی دد

طرملادی خست بالق آغی شست | نیست یوق آری اوددر وارا هست

سو بسوسر یا که بو سودر کمین | هم یوزک انکشتری قاشی نکین

پنبه پنبق هندوانه قاربز | ایکی در بوزینه میمون باربز

دست ابرنجن بلازک کوشوار | کوبه تیهو چل صغرجق قوشی سار

هم صوده یوزک ستاوید ندرر | هم دخی ضرمق تراوید ندرر

هم نبالیدن اکلدامک درر

هم زبوبدن سکلدامک درر

هم صرتمق خود کمار بدندرر | هم سکوب قنمق کوارید ندرر

مستمند اکلودرر لاغر ارق | تلخ اجی اکشی ترش غوره قورق

اوقماشیدر خنور و باردان | قب قجقدر او قلغو دروار دان

اغلبن درد یله اولدی زار زار | لاتکلوا رمق ارقدر هم نزار

خستکی درصیرو لق درد اغریدر | آصلن اونخته دزد اوغریدر

بافتن بولمق دیمک کفتن درر | هم دلک دلمک ندر سفتن درر

تودمکدر رسن دمک هیبت شکوه

اولدی کرد ستانده برطغ کرده کوه

دبه کون بردق کلندر بلبله | بادبیزن بادزن هم یلبزه

بکلمک اولدی سکیز بدین ستور | القبه دیرلر کوشدر نیشخور

انجغرق اولدی زغنک اما اروغ | اولدی کاکر مک دخی بالین دروغ

ابج یغی بیه و قفر دق جزدره | دوده او یه دی جادره خیمه جیره

ابج درون هامون بنزی قیرک کنار | اولدی سوپرکه دکن جاروب جادر

بکدش هممادکل همزاد اکز

ابکر اولدی کول و دریا دکز

کوزخانه دخمه درکنکش فراخ | هم جقل جاقل شغال و سنکلاخ

لوجان راج اولدی ماهی بیشیار | بوبل امال اولدی بلدر اولدی بار

هم جربدن اوتلمق اوتله بجر | اونجی جرجی بربیک و بیلور

کوده ده الماس بشدر آبله — تن قبرجوغی صونک در کوبله
کہ کجبیدرمه اولودر ابوه به — هم کرومه بومغ و دوکم کره
انجمن ابسنن و زادن دمک — درنک و بوکلو طوغرمق رنج امک

هم درخت و شاخ اغج داخی بودق
می نهند قورلر نهادندر قومق

سرو له کندر کنف شیله کنو — هم دخی شالق بلاس بیکی نو
دیو جه اولدی سلک داخی زلو — بوبشو بکذار قو بوغنز گلو
با برهنه یالک آیق اولدی بند — قوللق اولدی قای هم بارنده کی
بس بنر خیلی بسی ایله اولسبس — بیتشن فالمشدره فریاد رس
هم طروکاورس و بیغوله بوجق — هم دخی انجوغ و آتش دان اوجق

بیره بولید رطب خون بجکلون
قوزجنو کی شمدی اکنون و کنون

رنک کونی و بنک قغ برکستوان — آت طونیدر خود اشق بل پهلوان
دارلق هستی دربیوسته در — اولشق بیب دیمک آهسته در
کوبجک بستو سنی جانون ستم — کوج تفک زبطانه کورک اولدی دم

نکر

بکبر قزده شیزه کالم ارکورن — عورت و بلخم فلاخندر صبین
بوجه بالابور سنجی دلاله در — هم اولق تند پیب آله در
هم نبستان درقمشلق بر زبان — اولدی ناخشلو هویدا در عیان

تکنه در زنبر جکر که در ملخ
شوخ کر درچک تازیجه و سنخ

دنبه قویرق سته تب زخنه کدک — بخیه مغیده نکنده در ددک
کبجیک خارشتس دخی اولدی زریر — صاروق هم بازجی اولدی دبیر
کرکدن ارج اولدی فلج علملیج — هم سپار بدر اکیر از دف آلیج
بیدرسو کدکز الغن درنخال — تازه دال اولدی و بوین اولدی یال
اوته دارو دی سسام کنجد درر — بسته فستق اکده هم سنجد درر

اندسو کند درکروه اولدی یولک
اولدی کهواره تنبک لمنز بوک

سپاوکند و در سبد ساوین کر — دوک اک بردا قولی برخو کلر
سرب قورشون شوره درجورق — شوره بر کم کور نورا برقدن آب
هم جوالدوز بوزاوله بند و زوکرد — استی کرم اولدی و صووق اولدی سرد

کاج سلّه اولدی کرج اولدی دلم | هم بربن اولدی سیشم دریلیم
محنت و اشکنجه اولدی بیج بیج | یوله عزم اتمک یراغ اولدی بسیج
هم نوا نغمه نصیب اولدی نوا | هم کشتی کا کادر البس کوج کیا

خب کس ابسم اول دمک بالجی خلاب
زب کلکز اولدی وصافی اولدی ناب

از برایت کم دو تندر معنی ناب | بری تاب افتاب و ماهتاب
بری قزمق بری طاقت بر بسی | زلفک ایبک اکلوب بوکلمسی
هم کتابک اوّلی فهرست هم | برچکیمک آدی زر دشت ای ددم
بازلوب اچلمش اوله کفته دی | اکلوب طولشمش اوله جفته دی
اسپرغم اولدی غنچه ضیمران | فلکن دریکنی ترسکی همان
کوک کبی یعنی سپهر اسا سرم | اولدی هم زنجان اوتنق اولدی سرم

فام و کونه یعنی زرد فام
صار وشین کلکونه کل کبی ای همام

توّن کلخن جام اغاجی مرخدر | کوشک کرخ اولدی برزیم برخدر
معنده نادان و غافل درلوند | هم دخی تعیین یوق صاغش اذند

لاف اورب سوزجینه یعنی ملند | هم یوزاولن خسروان اولکدو تیند
دی وداع اتدی دسک بدرود کرد | حمله و جنک اتمکه دیرلر نبرد
اونیق بیدار و عاشق کرمدار | هم خیل اهار و محکم استوار

انجه یول بنا ابی هنجار در
اولو لشکر باشی سالار در

بصلو جبلق سوکوار و موشخوار | هم یواشن کمیبنه دیرلر بردبار
اغلمق مویید ن افسانه سمر | هم برنج بونجق شبه درقجبه غز
هم دخی خنجاش اولدی لوکنار | هم بیو کویه کلبر درسو سمار
هم خزینه اولدی کنجور رای | اسنبیجی کمه اولدی خوزه کر
ایکی کویدرداز و مرویز در بری | اول ولایته که شهر بدر هری

هم علم بر شهر آدیدر هم طراز
دی یراغه البته جلغوبه ساز

لیزخور اندرز در اصمر لمق | هم بویک کیز اولدی کرز اولدی جوق
اسنمک در خامیاز وساشی کاز | کر اوله تنبوس خرمن اولدی زاز
اسلک نفس اورته یای آتی تموز | داخی فی الجمله دیمک اولدی هنوز

هم فسوس اولدی دخی حیف ایلمك   داخی هزل و بیهده سوز سویلمك
جغز ایچی جرکلو جنبند هم دنس   جرکدر شهر آدیدر هم طبس
هم منش طبع و سکالش حیله مکر   بوش کثرت یعنی جمع زید و بکر
بهلو بچه اولدی کونش رخش و خش
بلخده شهر الدر امقدر درخش
مغ کاور شغله فروغ و هزل لاغ   فارکو مغ کبچه فارا کوسی ماغ
هم نفول اولدی درك داخی کزاف   بیهده سوز در عقلنه درناف
زشت خفریق ونشانه درهدف   قف دررر بر نوعه قپ فا آولدی خف
هم نکالا درتعلیق اولدی منك   فوت و دی شیوه لو محبوبه سنك
فاشده النده جبین ازنك در   صقلغ و آواز خنبك طنك در
داخی جربك هزل اولدی جنکلوك
الی ایاغی اکری اولن تاخدوك
هم تبوراك ایکی تخته درکه خوش   بغلیوب جنلادوبن اورکوده کوش
کوکجك غملو خنك عمناك در   تاوك اوقدر مشك اوفی هم ناك در
داخی نافرجام و داخی ناسزا   اول کشی اولاکه لایق اولمیا
معد

معنده توزیم یعنی کسه یم   معنسی براغلم دو شایلم
هم شحولیدندرراو رمق صغیر   هم نکوهیدن یربب بکماکه دیر
هم دخی توزیدن و تولیدنك   معنسی فاز نمق اکره نمق بلك
هم نجارا جانبنده آموز دکل
براوایه اوجغه کانون دکل
خبز مابون درنکی خاتون دخی   بادشه‌لر اولدی کیهان ای اخی
سرتنی سرتونی یعنی غز غزال   هم عشیره و قبیله دودمان
هم طرلغنمق تبرنجیدندر   داخی اورته قفس ایی بهمن درر
اولدی فرسودن بوزه لوب اسکمك   داخی شادروان در بویك دوشك
اودمك فوللوغی توزیدندرر   صوغلیوب طقمق سبوزیدندرر
طعنه بیغاره بزك اولدی فره
اولدی هم براشده ارتقلق فره
هم کرازیدن صالنمق بر طله   برك و توحك عورتیدر واهله
نسترن نسرین کلی و تیره ماه   کوزه دیرلر اولو یولدر شاه راه
هم صوصنمقدر زمیدن طنطنه   دی جغلدویه و جای اوازنه

داخی تیمک اولدی روبیدن دخی | اولدی روزیدن زبونه سغبه دی
هم لوایه دریواته هم دخی | طوشغه دیرلر دوشاخه ای اخی
درد زه اوغلن غمزه مق زحمتی | کاغه نادان پاره بلکل رشوتی

اولدی بخبیدن زبون اولمق اکن
دم دمه اوازه سیله فرج زن

خمره بلغور شوربا سی کوبجک | خمره اولدی خوبودق قرمق دک
ماهکانه آیلق اولدی بیشگاه | صدر فرزانه اولو درفت کاه
یافه هدیان سوز که اوله هرزه او | هرزه سوز سویلیجی درباوه کو
دیولر باجیله اول بر جنبه | آیغ آلتینه اله بتما قرسه
اولدی خه جه معنده زهی زهی | دی اجی بوشه نی بغنی که نهی

هم جدو نکرک نگرمک درتفو
هم فتو بر بیر کوزامک دررفو

کندر کله بیلغج مغبندری | اولدی کندوری و د سنبوبری
دکله کل ابجد حسابن ای بسر | کم الفدن بییه دک بر برصیر
صی بدن قافه دک اون اون اکله بک | قافدن یوز یوز صیرلر غینه دک

حو

چون حساب ابجد بلدک تمام | تحفه مک تاریخنی بل ای همام
بو حساب اوزره ایت بو مصرعدن | قلدی سندن شاهدی نو یادکار
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات | کتاب اوکرن ایچ آب حیات

شاهدیه هر کم ایلرسه دعا
ایده محشرده شفاعت مصطفی

تم
تمت